

De mening van de lezer....

Archief Philip Staal

Wie kunnen een boek met zoveel lading, zoveel achtergronden; een boek waaraan zoveel onderzoek en inspanning aan ten grondslag ligt, beter beoordelen dan de lezers van dat boek? Welnu, vandaag de onbevooroordeelde mening van enkele lezers:

De 21^e-eeuwse Controverse Over Gezina van der Molen

Gert van Klinken beschrijft de affaire die in 2013, ontstond toen de gemeente Bloemendaal VU-hoogleraar Gezina van der Molen (1892-1978) wilde eren door een nieuw aan te leggen laan naar haar te vernoemen. Het leidde tot een zeer emotioneel debat over Van der Molens naoorlogse houding. Zij leidde de staatscommissie die bepaalde of weeskinderen wel of niet Joods genoeg waren om toegewezen te worden aan Joodse families. Handelde zij vanuit een christelijk superioriteitsgevoel? De scherpte van de discussie blijkt uit het gebruik van termen als 'kinderroof'. Het staat buiten kijf dat er met de groep kwetsbare oorlogswezen is gesold en dat hun rechten zijn geschonden, lees hiervoor het indrukwekkende [werk van Philip Staal](#), econoom en ervaringsdeskundige.

Van Klinken roept aan het eind van zijn artikel terecht op tot nader historisch onderzoek naar dit thema, waarin de perspectieven van alle betrokken aan bod moeten komen.

Recensie van: Wim Berkelaar, Ab Flipse, George Harinck, Tjeerd de Jong en Gert van Klinken. Een oorlogsplaquette ontrafeld. Het herdenkingsmonument 1940-1945 van de Vrije Universiteit Amsterdam (Boom, Amsterdam: 2020).

[HISTORIEK.NET: Dr. Raymund Schütz, 10 oktober 2020.](#)

Mijn erfenis is het uitermate persoonlijke relaas van Philip Staal, zelf Joods oorlogswees. Het boek beschrijft de lange moeizame weg die hij met bewonderingswaardig doorzettingsvermogen is gegaan om rechtsherstel te bewerkstelligen voor Joodse oorlogswezen. *Mijn erfenis* is een rauw boek waarin de auteur gewetensvol en nauwgezet het hele proces op weg naar de Maror-overeenkomst beschrijft. Verweven in het boek vertelt Philip Staal zijn eigen verhaal en dat van zijn broer. Meestentijds op sobere wijze, af en toe (zeer begrijpelijk) op sterk emotioneel betrokken wijze, maar steeds authentiek en daardoor aangrijpend voor de lezer. Staal brengt met dit boek ook een eerbetoon aan de wezen van de Tweede Wereldoorlog en hun vermoorde ouders.

[De Leesclub van Alles, 13 mei 2020](#)

Dit boek, *Mijn erfenis*, moet gelezen worden! Bloedstollend, verbijsterend relaas over de teloorgang van de erfenis van Joodse oorlogswezen. Maar niet alleen deze kant van het verhaal is van belang. Het is het verslag van Philip Staal die volledig in zijn recht stond en streed tegen laffe leugens, ordinare hebzucht en onvoorstelbaar bedrog. Diepe bewondering heb ik voor meneer Staal, hij is een voorbeeld!

[Jgm van Horne, 25 januari 2020](#)

Philip en Marcel Staal uit Amsterdam zijn joodse slachtoffers van de naziterreur. Zij overleefden de gruwelijkheden omdat ze in 1943 net op tijd ondergebracht werden bij een Nederlandse familie. Philip was toen twee jaar oud. Hun ouders en de rest van de familie werden vermoord in de kampen. Philip Staal schreef een aangrijpend relaas over wat hen is overkomen, over de strijd om het door de nazi's geroofde erfgoed en over de nieuwe strijd met de Nederlands Joodse autoriteiten die het beheer hadden over dat erfgoed (lees: het in beslag hadden genomen). Het is een indringend en bij tijd en wijle schokkend verhaal geworden over oorlogswezen en het falende naoorlogse rechtsherstel. Zeer verbijsterend is de slordigheid waarmee is omgegaan met essentiële gegevens en archieven van geroofd bezit en het feit dat na de Tweede Wereldoorlog joodse bezittingen voor een schijntje werden verkocht aan medewerkers van het ministerie van financiën dat deze bezittingen beheerde.

Ik heb het boek met ingehouden adem gelezen: fascinerend!

Nico Smit, De Roerom, jaargang 34, Nummer 2, oktober 2019

Een goed en helder geschreven boek dat gelezen MOET worden over de grote roof, die men liever onder het tapijt zwiept.

Simon Hammelburg, 24 mei 2018

Ik heb je boek in een stuk uitgelezen. Ten eerste mijn bewondering voor de gedegen aanpak. Inhoudelijk vind ik het moeilijker om een oordeel te hebben. En dat is expliciet niet omdat mijn grootvader erin wordt vermeld. Met nadruk zonder enig fout, met en zonder opzet, te vergoelijken (integendeel), probeer ik e.e.a. in de context van de tijd te plaatsen. Dat maakt het geheel complex. Het prikkelt wel tot meer kennis over hoe, wat, waarom. Het zegt ook wat over wellicht bonafide en malafide handelingen van sommige bewindvoerders. Soms ook wel met een uitvoering van arrogantie, onbenul, onhandigheid dan wel onkunde. Ongeacht het antwoord op deze vragen, is het in die gevallen dat het niet goed is gegaan in en in triest dat juist een kwetsbare groep als de wezen hierdoor werd getroffen. Echter, het blijft moeilijk voor mij om de gehele context van het gebeuren te overzien. Denk trouwens dat dit voor een ieder geldt. De manier waarop jij door sommigen werd behandeld benadrukt wel de arrogantie, dan wel de domheid van de betrokkenen. Ik vraag me wel af hoe vaak het wel goed is gegaan en in hoe veel wezen wel correct zijn behandeld. NB: dat mag ook niet tot een rechtvaardiging van wat er fout ging leiden. Hopelijk hebben we het er een keer over.

Jules Vos, 30 januari 2018

Heb het boek uiteraard gekocht. Wat zal ik zeggen? Kon het boek niet aan 1 stuk uitlezen. Er waren momenten dat ik zo verdrietig was, dat ik het even weg moest leggen. Er waren zoveel herkenbare momenten in het boek. Ik heb grote bewondering voor Philip dat hij de kracht heeft gevonden om zo'n moeilijk en bijzonder boek te schrijven. En nog nu na 72 jaar na de oorlog willen mensen nog steeds niet luisteren wat de wezen hebben meegemaakt.

Marianne van Geuns, 13 juli 2017